

Estils

DIARIS DEL SOMORROSTRO

Laura de Andrés descriu l'obra social d'uns joves, emparats pels caputxins, amb els habitants del barri de barraques del Somorrostro.

Llibres per omplir (i buidar) l'esperit

De la filosofia a la il·lustració passant per la poesia, algunes novetats editorials ens mostren la relació entre literatura i espiritualitat

Il·lustració de coberta de 'La gota d'aigua' (Akiara Books). INES CASTEL-BRANCO

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Llegir per omplir-nos: de dades, d'històries, d'emocions. Per evadir-nos també, viatjar, distreure'ns... I, per què no, llegir per buidar-nos, per desfer-nos de prejudicis, d'angoixes, buidar-nos de nosaltres mateixos per ser més que nosaltres mateixos. Llegir per canviar de vida o per acceptar que la vida és canvi.

Llegir més enllà dels llibres, a cada bri d'herba, núvol, mirada. Llegir mentre escrivim, escriure llegint, difuminar els límits entre la tinta esgrafiada i la sang que batega. Si hi ha llibres, hi ha vida. El poeta Edmond Jabès ho va deixar dit d'una manera radical: "El que encara queda per llegir és l'única oportunitat per sobreviure".

Així devia pensar –i actuar en conseqüència– el filòsof colombià Nicolás Gómez Dávila (1913-1994), un home dedicat a la biblioteràpia, "activitat peculiar en què el llibre allibera del tedi de la vida", com assenyala José Miguel Serrano a la introducció del fabulós *Breviario de escollos* (Atalanta). Aquest llibre recull una curiosa selecció dels més de deu mil aforismes que Gómez Dávila va escriure al llarg de la seva vida, de les seves lectures. Se'ns hi revela el pensament d'algú que, pacient i sistemàtic, es va dedicar a recollir notes dels llibres que llegia, embolcallat durant hores i hores en la seva biblioteca particular, composta per més de trenta mil volums, que repassava detingudament, fidel a la seva màxima "viure amb lucidesa una vida senzilla, callada, discreta, entre llibres intel·ligents".

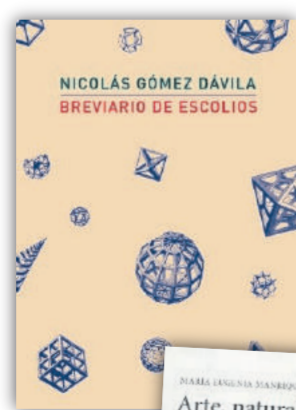
De viure i morir

Christian Bobin és un altre d'aquests autors solitaris que escriuen envoltats de llibres, discret i pacient, amb un ull sempre posat a la finestra, i tot el que hi passa –ocells, vents, espectres– també ho incorpora a la lectura-escritura.

A França ha publicat més de cinquanta títols, i en els últims temps comença a ser traduït i publicat a casa nostra, si bé en català encara no veiem el boom editorial que està tenint en castellà, sobretot a través de petites editorials. Entre els títols apareguts fa poc, *El bajísimo*, una

Esperança
"Si hi ha llibres hi ha vida", com va dir el poeta Edmond Jabès

Inspiració
Bobin escriu envoltat de llibre amb un ull sempre posat a la finestra

personalíssima biografia de sant Francesc d'Assís, i *Resucitar*, en què Bobin parla, amb la seva delicadesa característica, sobre la mort del seu pare.

També tracta de la mort un llibre il·lustrat que apareix per aquestes dates, i que està dedicat als infants. De la mort i, lògicament, també de la vida, de com entendre-la i acceptar-la, a partir d'un text de Raimon Panikkar adaptat i il·lustrat per Inés Castel-Branco. *La gota d'aigua* (Akiara Books) és aquesta bonica introducció al públic infantil d'un tema moltes vegades tabú, i que aquí, a partir de la metàfora de la gota d'aigua, ens permet aproximar-nos-hi.

"Panikkar no va escriure mai cap text per als infants, i les pàgines que dedica a la metàfora de la gota d'aigua presenten una complexitat més gran de la que apareix en aquest llibre. Però podem quedar-nos amb la seva essència, que permet ser captada immediatament. A més, hi ha pocs materials que parlin de la mort d'una manera tan serena i lúcida", explica Castel-Branco. En efecte, l'objectiu d'aquest autor, el centenari del qual se celebra enguany, era, com ell mateix deia, "superar certa ansietat respecte a la mort sense eliminar-ne, però, el misteri". Gràcies a les il·lustracions i a la destil·lació que n'ha fet l'editorial i il·lustradora, podem acostar-nos a una reflexió profunda des de la senzillesa i també des de la bellesa.

Contemplació i acció

D'estètica i del seu vincle essencial amb l'espri-

ritualitat també ens en parla una altra novetat editorial, en aquest cas l'elaborada per la mestra de pintura oriental barcelonina María Eugenia Manrique sota el títol *Arte, naturaleza y espiritualidad. Evocaciones taoístas* (Kairós). En aquest llibre combina la cal·ligrafia, la pintura, la poesia i les reflexions per parlar-nos de la importància d'establir i conservar els llaços entre l'ésser humà, l'art i la natura. Manrique, que va estudiar pintura tradicional a la Xina i ha rebut diversos premis internacionals, ens proposa una obra en què la lectura i el dibuix –la mirada i el traç– són indissociables de respirar i sentir, de buidar-nos de tot allò aprés per tornar a aprendre, d'aquell estat atent i perceptiu que ens permet veure que "dins d'un espai de la mida d'un puny hi podem trobar la bellesa d'un miler de penya-segats", com va apuntar el poeta Du Wan.

Poesia de la vida quotidiana, íntima i senzilla, i per això imprescindible. Com ho és també una altra novetat editorial que ens endinsa encara més en aquesta mirada poètica, a la vegada sense necessitat de recórrer a geografia llunyanes. A *Menys i tot* (LaBreu), d'Eduard Escoffert, hi trobem aquest deixar-se portar per l'imprevisible, responsables d'acollir-ho: "Una cadira / dos ulls en actiu / una plana fèrtil, poc poblada. / Dirigiu la cadira envers l'horitzó. / Alineu les ninetes dels ulls amb la línia de l'horitzó. / que hi penetrin. / Deixeu la resta del cos immòbil, que hi creixi la felicitat. / Només calen dos punts per traçar una línia: / la naixença i una mort".

Llibres, al capdavant, per continuar bategant, oberts a l'altre, llegint el món, escrivint-nos, compartint el solitari traç de la paraula. —

OPINIÓ

Viatjaràs sola?

EULÀLIA FANAR

INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

Una dona sola incomoda. Viure sola, passejar sola, estar sola... Confonem soledat i aïllament, com ens recorda Josep Maria Esquirol en la seva preciosa obra 'Resistència íntima'. Però estar sola no implica estar aïllada, sinó retrobar-se, sentir-se, veure's. Ser. Les societats que promouen l'individualisme i la massificació, per contra, fugen de la solitud. I de totes les solituds possibles, la de la dona sembla que preocupa més que qualsevol altra. La dona que, encara que sigui per uns instants, no és dona-mare, ni dona-esposa, ni donares, sola. Potser espanta perquè aquesta solitud buscada i desitjada és un dels graus més pròxims a la llibertat, però aquesta llibertat no és expansiva, més aviat íntima, callada. La llibertat de saber-nos vincle, de no rebutjar cap llaç amb l'altre. Quan ni tan sols podem estar soles, quan sempre necessitem sorolls externs, dependències i distraccions, aquesta llibertat de ser, simple i essenci-

La solitud buscada i desitjada és un dels graus més propers a la llibertat però aquesta no és expansiva, més aviat íntima

al, s'esvaeix. "Viatjaràs sola?" és la pregunta que tothom et fa quan anuncies la intenció de conèixer altres pobles i cultures. Sí, sola. Sola i immensament acompanyada per les trobades i desencontres, per la vida i tot el que comporta. Amb por, sí, en especial amb la por de perdre aquesta intimitat i esdevenir, per sempre, algú que no pot estar en la solitud, acollint el que ve, donant i compartint, escoltant, sentint.

Si "la soledat és la posició fonamental de l'ésser humà" (Esquirol), en una societat molt abocada a la superfície i poc donada als fonaments, això, evidentment, ens espanta. Quan, a més, és la dona la que reivindica i manifesta explícitament aquesta soledat, resulta insuportable. Surten llavors tots els fantasmes amagats sota un discurs políticament correcte, en què continuem sent aquella part inferior, infantilitzada i sotmesa a un poder masculí incapaç, per cert, d'estar sol.

GETTY

Gent

TEXT:
JOAN CALLARISSA

Una monja demana auxili al Papa per salvar el seu convent de Katy Perry

Una monja li ha demanat ajuda al papa Francesc perquè li doni suport en la seva batalla legal amb la cantant Katy Perry, que vol comprar el convent de Los Angeles on viu la germana Rita Callanan, la monja en qüestió, vol salvar de totes totes la propietat, situada al barri de Los Feliz, una zona residencial amb grans vistes situada a Los Angeles.

"M'hauran de matar, si volen fer-me callar", ha dit la religiosa en una entrevista a Fox News, en referència a l'arxidiòcesi de Los Angeles, a qui ella acusa d'haver venut indegudament la propietat a la cantant de Roar. "Li he demanat ajuda al Papa Francesc perquè intercedeixi", ha explicat la monja, que li ha escrit una carta al Pontífex amb les seves germanes. En la missiva, Callanan explica que l'arxidiòcesi de Los Angeles els va prometre que cuidaria d'elles per la resta de les seves vides en el convent. "L'arquebisbe Gomez no ha complert la seva promesa", denuncia la religiosa. "Va intentar vendre el convent sense la nostra aprovació a una persona a la qual no donem suport. No estem d'acord amb el seu estil de vida, que s'ha desviat de la fe", afegeix.

L'arxidiòcesi va vendre la propietat a Perry per 14,5 milions de dòlars, però el Vaticà ha d'aprovar la negociació abans que es pugui concretar la venda. L'arxidiòcesi argumenta que "el convent s'ha tornat molt car de mantenir només per a cinc monges". Callanan també va parlar en l'entrevista de la mort de Catherine Rose Holzman, una de les germanes implicades en la batalla judicial contra l'artista, que va morir durant una audiència judicial del procés. Diu que Holzman la va

Quisqu

L'actor nord-americà Richard Gere, de 68 anys, i l'empresària gallega Alejandra Silva, de 35, van anunciar fa uns dies que tenien previst casar-se el dia 5 de maig. No obstant, aquesta informació ha queadat ara com una trampa per a la premsa, ja que la parella hauria avançat la data i ja s'hauria casat. Tal com publicava ahir *iHola!*, basant-se en fonts pròximes a la parella, Gere i Silva ja són marit i muller després d'haver contractat matrimoni a principis d'abril en una cerimònia civil.

Tot i que legalment ja han donat el pas, seguiria en peu la celebració familiar prevista per al dia 6 de maig al seu pis de Nova York, on s'hi preveu la concentració de tots els seus familiars i també d'algunes cares conegudes de Hollywood.

El protagonista de films com *Pretty Woman* o *Les dues cares de la veritat* manté una relació amb Silva des de fa tres anys, quan es van conèixer a la localitat italiana de Positano. Aquesta és la tercera vegada que el veterà actor formalitza una relació davant la lleu. La seva primera dona va ser la model Cindy Crawford i, la segona, l'actriu Carey Lowell, amb la qual té el seu únic fill, Homer James, de 18 anys. Silva va estar casada amb el magnat de la mineria Goving Friedland, amb el qual va tenir el seu únic fill, Albert. —